

7a Jornada
Observatori dels Públics del Patrimoni Cultural de Catalunya

L'impacte social dels museus

#7jornadaOPPC

©Museu Marítim de Barcelona. Foto: Pere de Prada.

Presencial
i en línia

Streaming

Traducció
simultània

Inscripció
prèvia

29 de novembre 15.00 – 18.40 h (en línia)
30 de novembre 9.00 – 14.30 h (Auditori del MACBA)
2022

Jornada OPPCC 2022

L'impacte social dels museus

Tal com diu John Falk en el seu últim llibre "El valor dels museus" els museus són percebuts com *nice but not necessary*, és a dir, amables, agradables, simpàtics però no necessaris. De les seves paraules se'n desprèn que els museus necessiten explicar els beneficis que aporten, no només per les funcions canòniques que tradicionalment desenvolupen (adquirir, conservar, documentar, investigar, exposar...), sinó també pels impactes positius que aporten a la societat. La recent redefinició de museu per part de l'ICOM recull aquesta tendència que ha anat creixent en els últims anys.

La Jornada es dedica a l'impacte dels museus i, més concretament, a l'impacte social dels museus. L'interès en dedicar la Jornada d'enguany a l'impacte, i la manera o les eines per a mesurar aquest impacte, rau fonamentalment en el fet que enguany l'Observatori dels Públics del Patrimoni Cultural de Catalunya (OPPCC), per encàrrec del Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles de la DG de Patrimoni Cultural, ha posat en marxa la fase test del Baròmetre Social dels Museus (BSM), concretament la fase test de l'anàlisi quantitativa del BSM.

El BSM va ser dissenyat per Margarida Loran entre 2018 i 2020 amb la participació de 6 museus que van col·laborar en la definició dels 36 indicadors que conformen l'aproximació quantitativa. El projecte del BSM també considera una fase qualitativa que està metodològicament per definir amb l'objectiu d'avaluar l'impacte de casos concrets.

La fase quantitativa es basa en una metodologia bàsicament auto-avaluativa, doncs els museus aporten dades sobre els recursos que disposen, les activitats que desenvolupen i els resultats que obtenen amb els projectes que han posat en marxa en diversos àmbits.

Tal com Álvaro Fierro presenta en el seu treball "La evaluación y el impacto", els possibles objectius i beneficis que aporta l'avaluació de l'impacte són:

- ✓ Verificar, assegurar i millorar la qualitat de les activitats desenvolupades.
- ✓ Aprendre per al futur.
- ✓ Ajudar en la presa de decisions futures.
- ✓ Rendir comptes, argumentar els beneficis dels museus davant de les administracions públiques i privades que aporten finançament.

La Jornada es divideix en dues parts:

- Una primera part, en línia, dedicada a la presentació de diversos models internacionals sobre l'impacte dels museus i la seva mesura. El propòsit d'aquesta primera part és la presentació de models diversos. Models que ens ajudaran a valorar quines alternatives tenim per millorar el BSM tal com

està definit actualment i per dissenyar i planificar la fase qualitativa del BSM.

- La segona part, presencial i en streaming, es dedicarà a la presentació dels resultats del BSM 2021, amb la intervenció de professionals dels 12 museus que han participat en la fase test presentant alguns dels projectes que desenvolupen les seves organitzacions.

Conèixer l'impacte social que generen els museus no només serveix com una eina d'advocacy, és a dir, per explicar d'una manera sistemàtica i global els beneficis socials que generen els museus (que és uns dels objectius centrals del BSM), sinó que també ha de servir d'ajuda i suport per a que els museus disposin d'eines que els permetin mesurar i avaluar els seus impactes en les comunitats i els territoris en els que actuen. I aquesta avaluació pot ser la base per poder conèixer l'eficàcia i l'eficiència socials dels seus projectes, i com a eina de suport a la revisió continuada del seu planejament i de l'assignació dels recursos que dediquen als diversos projectes que desenvolupen.

L'impacte social dels museus

Eines per a la participació ciutadana

Programa

29 novembre	Jornada en línia
15.00 – 15.30	Presentació de la Jornada en línia Magda Gassó i Hoja, Cap del Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Antoni Laporte Roselló, Director tècnic de l'Observatori dels Públics del Patrimoni Cultural de Catalunya.
15.30 – 16.15	MOI Museums of Impact Pirjo Hamari. Directora de Desenvolupament de l'Agència Finlandesa de Patrimoni. Directora del projecte MOI.
16.15 – 17.00	The Happy Museum Gaby Porter i Mandy Barnett. Membres de l'equip de The Happy Museum.
17.00 – 17.05	pausa
17.05 – 17.50	MOMSI Measurement of Museum Social Impact Michelle Mileham, Project Manager del MOMSI.
17.50 – 18.35	Europeana Impact Playbook. Cas pràctic en educació Isabel Crespo. Europeana Education Specialist and ENA Education Community Manager.
18.40	Fi de la 1a sessió

30 novembre	AUDITORI MEIER, MACBA
9.00 – 9.30	Acreditacions
9.30 – 9.45	Presentació de la Jornada presencial Eduard Vicente, Gerent del Museu d'Art Contemporani de Barcelona. Joan Bosch i Ballbona, Director tècnic de l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural.
9.45 - 10.35	El Baròmetre Social dels Museus. Resultats 2021 <ul style="list-style-type: none">▪ Sonia Blasco Andaluz, Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles.▪ Xavier Ulled Bertran, Observatori dels Públics del Patrimoni Cultural de Catalunya.
10.35 – 11.25	Promoure la ciutadania activa i els partenariats en la preservació del patrimoni i la memòria <ul style="list-style-type: none">▪ Gerard Cruset i Galceran, Director de Can Quintana. Museu de la Mediterrània. Memòria de la pandèmia.▪ David Castellana i Guàrdia, Director del Museu de Guissona. Projectes de recerca amb participació ciutadana.▪ Carles Garcia Hermosilla, Director del Museu del Ter. Projectes de memòria de la comunitat.
11.25 – 11.55	pausa
11.55 – 12.45	Incrementar la participació dels col·lectius menys representats, per reduir les desigualtats en la participació cultural <ul style="list-style-type: none">▪ Carme Clusellas Pagès, Directora del Museu d'Art de Girona. Recuperart i Jocs de descoberta amb la ONG Nou Sol.▪ Esther Fuertes Fuertes, coordinadora responsable del Departament d'Activitats i Educació del Museu Nacional d'Art de Catalunya. Projecte l'Art de Parlar.▪ Carme Comas Camacho, Directora dels Museus d'Esplugues de Llobregat. Records i memòries als museus, treball amb col·lectius de gent gran.
12.45 – 13.35	Reforçar les connexions cíviques i territorials; generar coneixement i estimular el debat públic. <ul style="list-style-type: none">▪ Carla del Valle Lafuente, Directora del Museu dera Val d'Aran. Projecte Mus[ic]eum.▪ Jordi Tura Masnou, Director del Museu Etnològic del Montseny, la Gabella. Museu de Suport Territorial i participació en la gestió del Parc Natural del Montseny.▪ Teresa Soldevila García, Àrea d'Acció Corporativa del Museu Marítim de Barcelona. El treball del Museu al barri del Raval de Barcelona.

13.35 – 14.25 **Contribuir als Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides**

- Gemma Carbó Ribugent, Directora del Museu de la Vida Rural. FES Festival per a l'educació i la sostenibilitat.
- Lina Ubero Badia, Cap de l'Àrea de Programes Públics del Museu de Ciències Naturals de Barcelona. Pla d'acció per a la perspectiva de gènere del Museu de Ciències Naturals de Barcelona.
- Anna Maluquer i Ferrer, Directora de la Fundació Palau – Centre d'Art Caldes d'Estrac. Projectes i accions vinculades a la sostenibilitat i al canvi climàtic.

14.25 **Cloenda de la Jornada**

Hble. Sra. Natàlia Garriga Ibáñez, Consellera de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Conduirà la Jornada Joaquina Bobes González, Observatori dels Públics del Patrimoni Cultural de Catalunya.

Moderarà les taules Xavier Ulled Bertran, Observatori dels Públics del Patrimoni Cultural de Catalunya.

L'Observatori dels Públics del Patrimoni Cultural de Catalunya està gestionat per:

L'Observatori dels Públics del Patrimoni Cultural de Catalunya està finançat i és una iniciativa de:

Amb el suport de:

Fundació "la Caixa"

I la col·laboració de:

Observatori dels Públics del Patrimoni Cultural de Catalunya
Pia Almoina, Plaça de la Catedral 8
17004 Girona
+34 972 486 158
observatoridepublics@icrpc.cat
<http://observatoripublics.icrpc.cat/>